

**ALKOHOLPOLITISK
HANDLINGSPLAN
2016 - 2020**

Osen kommune

Innhold

Formål

Innholdsfortegnelse

1. Alkoholpolitiske målsetninger
2. Definisjon av alkoholholdig drikk
3. Avgjørelsesmyndighet
4. Behandlingstid
5. Bevillingsperioden
6. Søknad om salgs- og skjenkebevilling
7. Reaksjoner ved overtredelse av bestemmelser knyttet til salgs- og skjenkestedene
8. Klageadgang
9. Bevillingsgebyr
10. Kontroll

Formål

Alkohollovens § 1-7 legger til grunn at kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Planen skal være retningsgivende både for administrasjonen og ved forberedelser av saker til politisk behandling og ved avgjørelse av salgs- og skjenkebevillinger.

Planutkast fremmes til politisk behandling av rådmannen.

Den kommunale alkoholpolitikken forvaltes innenfor de rammer som er gitt i Lov av 2. juni 1989 nr. 27 Lov om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholloven). Alkoholloven har som målsetning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skadene som alkoholbruk kan innebære i størst mulig grad.

1. Alkoholpolitiske målsetninger

Det er en godt dokumentert sammenheng mellom økt tilgjengelighet til alkohol og økt alkoholkonsum. Det er viktig for kommunen å legge til rette for alkoholfrie soner, særlig av hensyn til barn, unge og unge voksne. En heving av debutalderen for alkohol vektlegges av politiet som et viktig tiltak for å unngå problemer med alkohol senere i livet. Ungdom som bruker alkohol er sårbare for å havne i situasjoner hvor de opplever overgrep, vold eller utprøving av andre rusmidler enn alkohol. En heving av aldersgrensa for å gå på fest fra 14 til 15 år ble lagt ut på høring i forrige planperiode, og foreslått endret i politivedtektene.

Kommunen deltok i forrige planperiode i prosjekt DelTa i regi av Kompetansesenter Rus Midt-Norge, med blant annet tiltak for å diskutere grensesetting med foreldre og ungdommer mv. Det er viktig at dette arbeidet følges opp i denne planperioden, blant annet gjennom skolenes dialog med foreldre, holdningsarbeid i forhold til ungdom og rus mv.

Kommunen vil arbeide for gode kontrollrutiner som sikrer reaksjoner ved avvik fra vedtatte bestemmelser.

Osen kommune vil ikke gi bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk til følgende konsepter eller på følgende steder:

- Bevilling ved arrangement hvor de fleste er under 18 år.
- I butikksentra gis det kun skjenkebevilling til serveringssted hvor hele skjenkeområdet er avgrenset av faste vegger og tilpasset uteområde.
- Forretninger/virksomheter der konseptet normalt ikke omfatter skjenking av alkohol.
- Arrangement på dagtid som i utgangspunktet samler alle aldersgrupper.

2. Definisjon av alkoholholdig drikk

Forskrift av 8. juni 2005 nr 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften) har følgende definisjon:

Alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol.

Alkoholsvak drikk: drikk som inneholder mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

Alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 volumprosent og høyst 4,7 volumprosent alkohol.

Alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.

Alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol.

Salg, utlevering og skjenking av alkoholsvak drikk og alkoholholdig drikk i gruppene 1 og 2 må ikke skje til personer under 18 år. Salg, utlevering og skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 må ikke skje til personer under 20 år.

Alkoholsvak og alkoholholdig drikk må ikke selges, utleveres eller skjenkes fra automat.

3. Avgjørelsesmyndighet

- 1.1 Kommunestyret er bevillingsmyndighet etter alkohollovens og serveringsloven med unntak av § 1-9 i alkoholloven (om kontroll med salgs- og skjenkebevillinger).
- 1.2 Kontrollutvalget for alkoholloven er tillagt myndighet etter alkohollovens § 1-9.
- 1.3 Rådmannen er delegert myndighet
  - a) til å godkjenne ny styrer for salgs- og skjenkebevillinger i bevillingsperioden
  - b) godkjenne ny styrer for serveringsbevillinger i bevillingsperioden
  - c) tillate bruk av ambulerende skjenkebevillinger/skjenkebevilling til enkeltanledninger, herunder godkjenning av skjenkested og ansvarshavende
  - d) tillate utvidelse av skjenkelokale eller bruk av bevilling utenfor skjenkestedet for enkeltanledninger
  - e) gi dispensasjon fra fastsatt skjenketid på enkeltarrangement

4. Behandlingstid

Søknader om salgs- og skjenkebevillinger behandles fortløpende. Når det gjelder søknader om ambulerende bevilling, bør det som minimum søkes to (2) uker før arrangementet skal gjennomføres.

5. Bevillingsperioden

Bevilling gis for 4 år av gangen, men utløper alltid senest 30. juni etter at nytt kommunestyre tiltrer.

6. Søknad om salgs- og skjenkebevilling

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet (alkohollovens § 1-4 1. ledd).

Ved søknad om salgsbevilling skal kommunens søknadsskjema benyttes. Fortrinnsvis skal elektronisk skjema benyttes. Søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside www.osen.kommune.no eller kan fås ved henvendelse til kommunen.

6.1 Høringsinstanser

Det blir innhentet uttalelser fra skatteoppkrever, skatteetaten, politiet og eventuelle andre instanser der det er behov.

6.2 Tidspunkt for salg og skjenking av alkoholholdig drikk

Salgsbevilling:

Salg og utlevering av øl kan skje mellom kl 08:00 og 20:00 mandag til fredag og kl. 08:00 til 18:00 på lørdag.

Søn.- og helligdager, offentlige valgdager, 1. og 17. mai er salg av øl ikke tillatt.

Skjenkebevillinger:

Skjenkestedets lokaliteter inne, med alminnelig bevilling:

Brennevin kl. 13:00 – 01:00

Øl/vin kl. 06:00 – 02:00

Skjenkestedets lokaliteter ute med alminnelig bevilling:

Brennevin kl. 13:00 – 01:00

Øl/vin kl. 13:00 – 01:00

6.3 *Bevilling for enkeltstående anledning (ambulerende bevilling)*

Privatpersoner som låner eller leier et lokale for en bestemt anledning til sluttet selskap kan servere alkoholholdig drikk i disse lokalene uten skjenkebevilling, dersom skjenking skjer **uten vederlag**. Firmaer og andre juridiske personer kan ikke servere alkoholholdige drikkevarer i slike lokaler uten skjenkebevilling.

Det samme gjelder dersom privatpersoner skjenker alkoholholdige drikkevarer i slike lokaler **mot vederlag**.

Alle som har behov for skjenkebevilling for en enkelt anledning kan søke om dette. Søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside www.osen.kommune.no eller kan fås ved henvendelse til kommunen. Fortrinnsvis skal elektronisk skjema benyttes.

Det kan søkes om to forskjellige bevillinger:

a) Med henvisning til alkohollovens § 4-5 kan kommunen gi bevilling som blir utøvd på et sted for en anledning og for skjenking i sluttet selskap.

b) Med henvisning til alkohollovens § 1-6 3. ledd kan det gis alminnelig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk for en enkelt bestemt anledning.

Avgjørelse av denne type søknader er delegert rådmannen eller den hun/han bemyndiger.

Søkere som får bevilling for en enkelt anledning jf. alkohollovens § 1-6 3. ledd kan maksimalt gis til de skjenke- og åpningstider som gjelder for serveringssteder.

I Osen kommune er følgende skjenketider fastsatt for ambulerende bevilling:

Ambulerende bevilling:

Brennevin kl. 13:00 – 24:00

Øl/vin kl. 06:00 – 01:00

Skjenkebevillingen må avslutte en ½ time før serveringsstedet stenger.

7. Reaksjoner ved overtredelse av bestemmelser knyttet til salgs- og skjenkestedene

Hensikten med sanksjoner på regelbrudd er å få bevilingshavere til å innrette skjenkevirksomheten etter alkoholloven og dens forskrifter, samt annet lovverk med bestemmelser som har sammenheng med alkohollovens formål.

Det er viktig at eventuelle sanksjoner blir iverksatt så snart som mulig etter at regelbrudd har funnet sted.

Overtredelser av bestemmelser i alkoholloven straffes i henhold til alkohollovens § 1-8 gir kommunestyret anledning til å inndra bevilging for resten av bevilingsperioden, eller for en kortere tid dersom vilkårene i § 1-7 ikke lengre er oppfylt.

I henhold til alkoholforskriften § 10-2 og 10-3 skal kommune tildele bevilingshaver et bestemt antall prikker.

Dersom bevilingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevilgingen på et tidsrom på en uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragning tilsvarende.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevilgingen er fornyet i løpet av perioden (jf. alkoholloven § 1-6). Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet (jf. alkohollovens § 1-10 første ledd).

Følgende overtredelser fører til tildeling av prikker (jf. alkoholforskriften § 10-3):

Tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år
- brudd på bistandsplikten, *(bevilingshaver har plikt til å sørge for at åpenbart berusede personer forlater stedet).*
- brudd på kravet om forsvarlig drift, *(bevilling skal utøves ihht. de vilkår som er nevnt i bevillingsvedtaket).*
- hindring av kommunal kontroll, *(bevilingshaver plikter å gi opplysninger om regnskap, drift samt utlevere vareprøver ved forespørsel).*

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler (skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler).
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene.
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, *(drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol).*

brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, (vedkommende *må ha fylt 20 år*).

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet.
- mangler ved bevillingshavers internkontroll.
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist.
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist.
- brudd på krav om styrer og stedfortreder.
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet.
- gjentatt diskriminering.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, (det kreveset *tilstrekkelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker*).
- brudd på regler om skjenkemengde, (*brennevin kan bare skjenkes i mengder å 2 og 4 cl*).
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, (det skal *påses at gjester ikke nyter medbrakt alkoholholdig drikk*).
- gjester medtar alkohol ut av lokalet.
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, (alkoholholdig drikk skal *ikke kunne forveksles med alkoholfri og alkoholsvak drikk*).
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket.
- brudd på reklameforbudet for alkoholholdig drikk
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, (*overtredelse ihht vilkår i skjenkebevillingen, bruk av alkoholholdig drikk som gevinst eller premie, forbud mot å skjenke, selge eller omsette brennevin som inneholder over 60 volumprosent alkohol*).

Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut et forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret delegerer til rådmannen eller den han bemyndiger enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger. Vedtaket kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klagerett ikke benyttes, kan tildeling av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på et senere vedtak om inndragning hvor tildeling av prikker inngår som grunnlag.

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevilling, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

8. Klageadgang

Alkohollovens § 1-6 gir adgang for å påklage kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7 til fylkesmannen. Klage på delegert vedtak behandles av overordnet organ. Eventuelle klager sendes til Osen kommune innen 3 uker fra vedtaket er mottatt. Det følger av alkohollovens § 1-6 2. ledd at fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte. Kommunene har stort selvstyre i alkoholsaker og fylkesmannen kan ikke overprøve kommunens frie skjønn.

9. Bevillingsgebyr

Alle som får salgs- og skjenkebevilling skal betale et bevillingsgebyr. Bevillingsgebyret må betales innen fristen som kommunen bestemmer.

Bevillingshavere skal innen 1. mars hvert år sende inn oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk for dette året, samt faktisk omsatt mengde alkoholholdig drikk for året før.

Gebysatsene bestemmes av departementet ved forskrift til alkoholloven.

10. Kontroll

Kontroll med kommunale bevillinger er tillagt kommunen. Det er opp til den enkelte kommune hvordan man ønsker å organisere kontrollen. Osen kommune har inngått avtale med Nokas som foretar skjenke- og salgsbevillingskontroller i kommunen. Kontrakten gjelder frem til 31.12.16. Bevillingsmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til salgs- og skjenkestedets lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver. Kontrollen skal ikke bare gjelde der hvor salgs- og skjenkevirksomheten utøves, men også lager, bakrom og tilstøtende lokaler som bevillingshaver disponerer. Det skal foretas tre ganger så mange kontroller som det er bevillinger i kommunen.

Årsrapport for salgs- og skjenkekontroller legges fram for kommunestyret.